

Att genomföra hörandet av barn och unga

Att stärka hörandet av barn och unga samt deras delaktighet i ministeriernas verksamhet / Del 3

ELINA STENVALL, JOHANNA VIRTANEN OCH SANNA KARLSSON

Euroopan unionin
yhteisrahoittama

EUROOPAN UNIONI

CONSEIL DE L'EUROPE

Euroopan neuvoston
yhteisrahoittama ja toteuttama

OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET

SOS
BARNBYAR

Principer att tänka på när man arbetar med barn och unga

- ❖ Barn och unga ska erbjudas möjligheter och utrymme att dela sina åsikter, men de bestämmer själva vad de deltar i – **deltagande kan inte tvingas fram**
- ❖ Schema och innehåll för hörandet ska skapas med **hänsyn till barnens och ungdomarnas ålder och förmågor**
 - Strukturen som har fungerat i många workshops (t.ex. Barnstrategi-workshopparna) var: presentation 15–20 minuter, diskussion 20 minuter, paus (5 minuter) och sammanfattning 10 minuter
- ❖ Den **kunskap** som barn och unga producerar **är lika värdefull** som kunskap som erhållits på annat håll. Barn och unga ska få förklarat samrådsprocessen för sig och hur den slutgiltiga synvinkeln formas utifrån samråd med många parter.
- ❖ Om barn eller unga personligen bjuds in att delta i ett evenemang som anordnas vid en viss tidpunkt är det värt att överväga **hur deltagandet kan kompenseras för dem**. Det finns inget behov av att ersätta offentliga åsiktsyttringar eller demokratiskt beslutsfattande.

Att nå barn och unga

- ❖ Enligt deltagarna i de workshops som genomförts av SOS-Barnbyar är **skolan och sociala medier** de bästa sätten att nå barn och ungdomar
 - Sociala medier är den enda kanalen där barn och unga **kan nås direkt** utan vuxna
 - Med hjälp av skolan kan en **stor variation** av barn och unga samt **hela åldersgrupper** nås
 - Genom dessa kanaler kan man både direkt nå barn och unga och **dela information** om var och hur deltagande är möjligt
- ❖ Barn och unga kan också nås med hjälp av till exempel **befintliga grupper, nätverk och organisationer**
 - Dessa inkluderar till exempel barn och ungas egna nätverk och grupper (t.ex. ungdomsfullmäktige), organisationer som arbetar med barn och unga eller erfarenhetsexperter
 - Olika forskningsnätverk är också sätt att nå information som produceras av och om barn och unga

Exempel på digitala plattformar och sociala medier

Digitala plattformar

- ❖ **Discord** en diskussionsplattform där du kan skapa grupper där diskussioner äger rum. Exempel är Pesäpuus grupper, Setas Loiste-ungdomslokal, SekasinGaming
- ❖ **TikTok** där till exempel organisationer har kanaler som kan användas för att kommunicera med barn och unga
- ❖ **Instagram** där till exempel organisationer har konton som kan användas för att kommunicera med barn och unga
- ❖ **Jodel**

Chattar

- ❖ **Apuu-chatten för 7–15 åringar**, där det efter diskussionerna går att länka enkäter m.m.
- ❖ **Sekasin-chatten** för över 12 åringar, möjligt att länka enkäter
- ❖ **Mannerheims barnskyddsförbunds** webbplats och kanaler, som ungdomstelefon och chatt

Att skapa bakgrundsmaterial

- ❖ Att höra barns och ungas perspektiv kräver att man skapar bakgrundsmaterial om det diskuterade ämnet
- ❖ Bakgrundsmaterialet berättar **vad det handlar om, vilken typ av information** som söks, **vilken helhet** ärendet avser och hur de insamlade perspektiven **utnyttjas**
- ❖ Talat och skriftligt **språk bör hållas så enkelt och lätt** som möjligt. Det hjälper inte bara specialgrupper utan alla barn och unga
- ❖ Genom att kombinera bild och text går det ofta att skapa **material som inspirerar** barn och unga, vilket gör att de kan ta ställning i den fråga som diskuteras
- ❖ Bakgrundsmaterialet kan till exempel vara ett **kort bildspel**, som förklarar bakgrunden och presenterar de frågor som du vill diskutera
- ❖ Bakgrundsmaterialet lämpar sig för workshops, digitala plattformar och diskussioner

Ett förslag på en workshopram, utifrån vilken du kan skapa en workshop för eget bruk

Workshopmaterialet börjar med att berätta varför hörandet organiseras och med en kort presentation av ämnet som ska diskuteras

- ⑩ Man kan sällan ställa frågor direkt. I stället bör temat delas upp i delar. Till exempel kan man närma sig temat demokrati genom att **fråga vem som är president eller statsminister** och om deltagarna vet **vem som har bestämt** att dessa ska vara president eller statsminister.
- ⑩ Efter temats inledning kan du komma på en **enkel fråga för att introducera ämnet**, till exempel *Vad kommer du att tänka på med ordet xxxx?*

Deltagarna introduceras till de egentliga frågorna och workshopen börjar

- ⑩ Barn och unga får frågorna som de förväntas ta ställning till
- ⑩ Efter detta **diskuteras frågorna** med barnen och de unga
- ⑩ **Svaren samlas in** (t.ex. via elektroniska plattformar som Mentimeter, Jamboard eller Flinga). Du kan också förbereda frågor direkt på dessa och diskussionen kan sammanställas utifrån dem.

Slutligen sammanställs resultaten av workshopen och respons samlas in

- ⑩ Efter diskussionen görs en **sammanfattning och de synpunkter som framförts summeras**. Samtidigt säkerställer du att sammanställningen **överensstämmer med deltagarnas tankar**
- ⑩ Slutligen är det viktigt att berätta var **information om hur ärendet fortskrider** finns i fortsättningen, som t.ex. adressen till en webbplats dit informationen kommer i sinom tid

Dialogpausdiskussion som ett sätt att höra barn och unga

Vad?

Dialogpausdiskussionen är en form av diskussion där varje deltagare har utrymme att delta i diskussionen

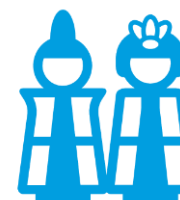
Möjlighet att föra samman deltagare från olika samhällsområden

För vem?

Har upplevts vara ett bra sätt att föra samman vuxna och unga för att diskutera ett gemensamt tema

Passar bäst för 6–25 personer som är indelade i grupper. Varje diskussionsgrupp har sin egen handledare

Regler

Handledaren tar hand om diskussionens jämlikhet och konstruktiva atmosfär.

Spelreglerna för en konstruktiv diskussion har skapats som stöd

[Mer information](#)

Med hjälp av en enkät är det möjligt att höra stora grupper

Varför?

- ❖ Motivera orsaken till att enkäten genomförs
- ❖ Berätta för vilket syfte svaren på enkäten används
- ❖ Beakta barnens och de ungas särdrag när enkäten förverkligas
 - Påståendefrågor är fungerande, liksom också flerval (tex. Nämn de tre viktigaste)
 - Få eller inga öppna frågor
 - Bilder är också en möjlighet att använda i frågor

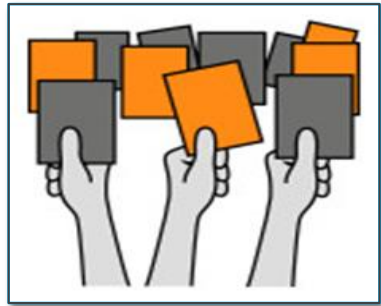
Hur?

- ❖ Först skapas ett möjligast kort och klart foljebrev för enkäten och modellen som ska användas väljs
- ❖ Formulera frågorna
- ❖ Testa enkätens tekniska funktionalitet. Ta med barn och unga i testandet
- ❖ Välj den metod med vilken enkäten distribueras, var undersökningen ska distribueras och hur lång svarstiden ska vara
- ❖ Publicera enkäten

Efter enkäten

- ❖ Samla in och analysera resultaten
- ❖ Informera de relevanta parterna om resultatet

- ❖ **Demokrati**, sökord demokrati
- ❖ Sökordet "demokrati" ger många sorters bilder som är kopplade till demokrati. Den här bilden föreställer direkt demokrati

- ❖ **Beslut**, sökord demokrati
- ❖ Bilden kan berätta om beslutsfattande och dess betydelse för demokratin

- ❖ **Samhälle**, sökord samhälle
- ❖ Bilden kan användas för att berätta vad samhälle betyder.
- ❖ Sökordet demokrati producerar också bilder relaterade till opinion, jämställdhet, röstning och mänskliga rättigheter

Bilder som kan användas för att illustrera materialet finns till exempel på [Papunet](https://www.papunet.se)

Ge respons och återsända information till deltagarna

- ❖ I ansvarsfullt hörande ingår att återsända informationen till deltagarna
 - Till exempel har kommittén för barnets rättigheter [i sin allmänna kommentar nummer 12](#) uttalat att barn ska få veta hur deras åsikter har tolkats och använts
- ❖ Att återsända informationen till deltagarna är möjligt genom att ge dem information om var ärendet kan följas och var informationen om slutresultatet kommer att ges i sinom tid
 - Det är en fördel om barn och unga redan under hörandet kan få veta hur processen fortskrider och var information kan hittas i sinom tid
 - De barn och unga som deltog i workshopparna ansåg att det redan var feedback i sig att de hade en förståelse efter workshoppen för vad som skulle göras med informationen
- ❖ I workshopparna har barn och unga också tagit upp att det skulle kunna informeras aktivare på sociala medier och till exempel i skolans informationskanaler (särskilt om skolan varit med och samlat in information)

Bra hörande ur barn och ungas synvinkel

Enligt de synpunkter som barn och unga uttrycker i workshopparna bygger ett bra hörande på följande element:

- ❖ Ett begripligt språk
- ❖ En handledare som vet hur man möter barn
- ❖ Ett tryggt och etiskt sätt att arbeta
- ❖ Tillställningens längd och pauser
- ❖ Servering eller en eventuell belöning, om det finns skäl för det

Baserat på responsen från barn och unga har Barnstrategins tillställningar för hörande och hörandena inom projektet Barns och ungas röst i Europa varit framgångsrika och fungerande.

OIKEUSMINISTERIÖ JUSTITIEMINISTERIET

Euroopan unionin
yhteisrahoittama

EUROOPAN UNIONI

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

Euroopan neuvoston
yhteisrahoittama ja toteuttama

SOS BARNBYAR

Detta material har tagits fram som en del av CP4Europe-projektet koordinerat och medfinansierat av Europarådet, som har fått medel från Europeiska unionens program för grundläggande rättigheter, jämställdhet och medborgarskap (2014–2020). Synpunkterna i materialet är författarnas egna och överensstämmer inte nödvändigtvis med Europarådets, EU:s eller Justitieministeriets synpunkter.